

Albinisme onder vogels in Noordwijk.

Velen van u zullen zich de beroemde witte Scholeksters van Texel en Vlieland herinneren, die mede dankzij Jan P.Strijbos een grote bekendheid genoten in heel het land. Tijdens de waddenexcursie in het najaar van 1981 op Texel hebben een aantal leden van onze vereniging één van deze witte Scholeksters goed kunnen zien in de Mokbaai.

Minder spectaculair maar wel interessant was de jaarlijkse waarneming van een Kauw met één witte vleugel. In de jaren zeventig liet deze Kauw zich in vier actereenvolgende jaren zien in Noordwijk-binnen en verbleef in september-oktober een aantal weken in ons dorp. Het kenmerk van de witte vleugel werkte als een soort kleurring. De vogel viel hierdoor op en het was vrijwel zeker steeds hetzelfde exemplaar. In het voorjaar werd de vogel nooit gezien, hij volgde dan kennelijk een andere route dan in het najaar.

Dit najaar was het opeens weer goed raak met de albinowaarnemingen. Zaterdagochtend 13 oktober was een groepje Noordwijkse vogelaars bezig met de traditionele trekwaarnemingen vanaf de Driehoek in de Noordduinen. De trek was goed, vooral de Spreeuwen hadden er zin in. Zij trokken in grote groepen over een breed front naar het zuiden. Ineens viel een grote groep Spreeuwen neer in een aantal Duindoorns vlakbij de Driehoek. Cramer en Glasbergen zagen als eersten dat er een "vreemde lichte lijsterachtige" vogel in het gezelschap meevloog. Al gauw bleek dat de lichte kleur de vogel groter deed lijken en dat het hier om een (on)gewone Spreeuw ging. Een Spreeuw die geheel roomkleurig was op zijn gezicht na en zijn buik die de gewone spreeuwenkleur met spikkels vertoonde, zij het dan iets lichter. Een paar maal vloog de groep op en streek weer neer, zodat de albino-spreeuw goed te zien was. Na de doortrek vertelde Cramer nog nooit zo'n volledig "albino-kleed" bij Spreeuwen gezien te hebben. Een zeldzaamheid dus, als je bedenkt dat hij en Glasbergen al meer dan 30 jaar trouw de vogeltrek bestuderen.

De volgende albinowaarneming was ook nog in oktober, toen bij ons thuis op het balkon een mus zat die eerder op een Sneeuwgorst leek dan op een Huismus. Grote witte plekken bedekten ongeveer de helft van het vogellichaam. Dit verschijnsel blijkt niet zo zeldzaam te zijn, want in de "wandelingen" hoor je regelmatig spreken over mussen met albinistische trekjes.

Maandag 19 november tenslotte reed ik door de Elsgeester Polder bij Voorhout. Tijdens een praatje met Peter Spierenburg, die ook naar Goudplevieren in de polder zocht, vloog een spierwitte vogel met een lange staart over ons heen. Het duurde even voor we ons realiseerden dat het een Ekster was! Deze vogel was namelijk geheel wit met zelfs een lichte snavel. Alleen tussen de snavel en de ogen bevond zich nog een klein donker plekje. De normaal donkere delen van het verenkleed waren iets vuilwit. Gezien de aard van de Ekster n.l. een rasechte standvogel, is het mogelijk dat de vogel bij het verschijnen van deze Strandloper nog ergens in de polder rondzwerft.

De waarneming op zich bracht Joanne van Sambeek op het idee een schilderij te gaan maken genaamd "Albinoekster in Sneeuwlandschap". De lijst om dit werkstuk zal dan wel de meeste tijd gaan vergen....

Ondanks het feit dat dit stukje handelde over heel gewone vogels; Scholekster, Kauw, Spreeuw, Huismus en Ekster, blijkt hieruit toch dat gewone soorten heel bijzonder kunnen zijn. Ook algemene soorten zijn altijd de moeite van het bekijken waard. Geef in ieder geval bijzonderheden ervan toch even door.

Hein Verkade
